

“BUILD-Building a robust and democratic civic space”

Citizens, Equality, Rights and Values (CERV)

FAQs

1) Ποια είναι η διαφορά φορέα υλοποίησης έργου και εταίρου;

Ο φορέας υλοποίησης έργου είναι εκείνος που θα υποβάλει την αίτηση για επιχορήγηση, και θα έχει την επικοινωνία με το Ίδρυμα Μποδοσάκη (για την Ελλάδα) ή το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (για την Κύπρο). Ο εταίρος του έργου πρέπει να συνεισφέρει ενεργά στην υλοποίηση των στόχων του έργου, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην αίτηση και να συμμετέχει στον οικονομικό προϋπολογισμό του έργου. Η επιλεξιμότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται από τον εταίρο του έργου υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς και προϋποθέσεις με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον φορέα υλοποίησης του έργου. Ο ρόλος και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του εταίρου πρέπει να ορίζονται σαφώς και να αιτιολογούνται στην αίτηση. Ο εταίρος θα αναλαμβάνει συναφώς τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη σύμβαση συνεργασίας που θα υπογράψει με τον φορέα υλοποίησης, βάσει του σχετικού υποδείγματος που θα χορηγηθεί στους φορείς υλοποίησης έργων κατά τη διάρκεια της συμβασιοποίησης. Παρακαλούμε να ανατρέξετε στην ενότητα 9.2.2. του εντύπου “Οδηγίες προς Υποψηφίους” για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επιλεξιμότητα των εταίρων

2) Πρέπει και ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης και ο εταίρος να είναι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών;

Ναι, και ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης και ο εταίρος πρέπει να εμπίπτουν στον ίδιο ορισμό και προϋποθέσεις, όπως αυτά καθορίζονται στις ενότητες 9.2.1. και 9.2.2. του εγγράφου «Οδηγίες προς Υποψηφίους».

3) Οι Δείκτες αποτελέσματος εξετάζονται μετά την αποδοχή της αίτησης;

Οι δείκτες αποτελέσματος βρίσκονται στο έντυπο της αίτησης, και οι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης καλούνται να επιλέξουν τουλάχιστον δύο (2) δείκτες που επιθυμούν να επιτύχουν μέσω της υλοποίησης του έργου τους και να ορίσουν εκείνοι την τιμή-στόχου που θα πρέπει να επιτύχουν. Κατά τη φάση της **συμβασιοποίησης** η Ομάδα Διαχείρισης του Προγράμματος μπορεί να συζητήσει τους δείκτες αποτελεσμάτων του έργου με τους επιλεγμένους φορείς με σκοπό την επανεξέταση και οριστικοποίησή τους. Ωστόσο, είναι αποκλειστική ευθύνη των φορέων η επιλογή των δεικτών του έργου τους καθώς και η επίτευξη των τιμών-στόχου που έχουν θέσει, εντός του χρονοδιαγράμματος του έργου. Οι φορείς υλοποίησης οφείλουν επίσης να διασφαλίζουν ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων που έχουν θέσει είναι αντιπροσωπευτικοί του έργου και σχετίζονται άμεσα με τους κύριους στόχους του και όχι με τυχόν έμμεσα αποτελέσματα ή αποτελέσματα μικρότερης σημασίας για το έργο.

4) Ποιος είναι ο βασικός στόχος του BUILD; Η προώθηση των ΟΚοιΠ ή η προώθηση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματα και τις αξίες της Ε.Ε.;

Το πρόγραμμα «Building a robust and democratic civic space» (BUILD) έχει ως στόχο την προστασία, την προώθηση και την ευρεία αναγνώριση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών της Ε.Ε. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω της οικονομικής στήριξης Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία και μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων και της βιωσιμότητάς τους έτσι ώστε να μπορούν να εκπληρώσουν το στόχο της προώθησης των ευρωπαϊκών δικαιωμάτων και αξιών.

Επιπρόσθετα, οι δύο (2) ανοιχτές προσκλήσεις ενδιαφέροντος που έχουν ανακοινωθεί επικεντρώνονται σε κάθε έναν από τους δύο άξονες του στόχου του προγράμματος. Η 1^η πρόσκληση «**Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**» στοχεύει στη διάδοση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά κατοχυρώνονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με τις αξίες και τα δικαιώματα αυτά, μέσω της περαιτέρω διάχυσης και καλλιέργειάς τους. Αντιστοίχως, η 2^η πρόσκληση «**Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**» στοχεύει στην προστασία, προώθηση και υπεράσπιση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αυτά κατοχυρώνονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχύοντας τον εποπτικό ρόλο και τη συνηγορία των ΟΚοιΠ.

5) Είναι δυνατόν στην αίτηση να γίνει διαχωρισμός της έννοιας του εταίρου και του συνεργάτη (π.χ. σε περίπτωση ανάθεσης μετάφρασης στην νοηματική);

Ο εταίρος υλοποίησης έργου πρέπει να έχει ένα κοινό όραμα με τον υποψήφιο φορέα υλοποίησης, καθώς και να υλοποιεί δράσεις για την επίτευξη του σκοπού του έργου. Επίσης, ο εταίρος για να θεωρηθεί επιλέξιμος οφείλει να πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις, όπως αυτά αναγράφονται στην ενότητα 9.2.2. του εγγράφου «Οδηγίες προς Υποψηφίους». Τυχόν συνεργασία με μία ΟΚοιΠ με τη μορφή παροχής υπηρεσίας για την υλοποίηση μίας εκδήλωσης ή για την μετάφραση ενός εγγράφου δεν εμπίπτει στον ορισμό του εταίρου και δεν τυγχάνει των ίδιων κριτηρίων και προϋποθέσεων ως προς τη νομική μορφή.

6) Προβλέπεται στον προϋπολογισμό η υλοποίηση έμμεσων δαπανών (π.χ. γενικά έξοδα);

Ναι. Κατά το στάδιο κατάρτισης του προϋπολογισμού οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται αυτόματα με σταθερό ενιαίο συντελεστή 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών σύμφωνα με το Άρθρο 181, παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού της Ε.Ε.. Για τις έμμεσες δαπάνες δεν χρειάζεται να συμπληρώσετε εσείς κάτι επιπλέον στον οικονομικό προϋπολογισμό. Οι έμμεσες δαπάνες αποτελούν μέρος του συνολικού κόστους του έργου.

7) Παρακαλώ διευκρινίστε εάν οι ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ είναι επιλέξιμοι φορείς και μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο πρόγραμμα.

Οι ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ δεν εμπίπτουν στον ορισμό επιλεξιμότητας του προγράμματος. Ειδικότερα για την **Ελλάδα**, επιλέξιμοι υποψήφιοι είναι οι ακόλουθες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ορίζονται στον σχετικό Νόμο 4873/2021: σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο.

Ειδικότερα για την **Κυπριακή Δημοκρατία**, επιλέξιμοι υποψήφιοι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που εδρεύουν στην Κυπριακή Δημοκρατία και έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον σχετικό Νόμο 104(Ι)/2017 και τις τροποποιήσεις του (μη κερδοσκοπικά σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες ή/και ενώσεις), τον περί Εταιρειών Νόμο (Κεφ. 113) (για μη κερδοσκοπικές εταιρίες) ή τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο (Κεφ. 41).

8) Παρακαλώ διευκρινίστε εάν ο λογιστικός έλεγχος από ανεξάρτητο/ εξωτερικό λογιστή αφορά αποκλειστικά τις δαπάνες του φορέα υλοποίησης.

Ο λογιστικός έλεγχος από ανεξάρτητο / εξωτερικό ορκωτό ελεγκτή αφορά το σύνολο των δαπανών του επιχορηγούμενου έργου, περιλαμβανομένων και των δαπανών του εταίρου, και όχι μόνο τις δαπάνες του φορέα υλοποίησης αποκλειστικά.

9) Για την υλοποίηση δράσεων ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας, επιτρέπεται η συνεργασία με εταίρο από άλλη χώρα μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Ο υποψήφιος εταίρος θα πρέπει να έχει έδρα στην Ελλάδα (αν η αίτηση υποβληθεί στην Ελλάδα) ή έδρα στην Κυπριακή Δημοκρατία (αν η αίτηση υποβληθεί στην Κύπρο) για να είναι επιλέξιμος. Οι δράσεις ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας (π.χ. η διοργάνωση study visit, webinar κλπ) μπορούν να υλοποιηθούν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι δαπάνες για την υλοποίησή τους θα συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό του φορέα υλοποίησης ή του εταίρου (σε περίπτωση που υπάρχει).

10) Σε περίπτωση ελέγχου από εξωτερικό ελεγκτή, θα πρέπει αυτός να είναι ορκωτός;

Ναι. Ο έλεγχος θα διενεργηθεί από πιστοποιημένο ορκωτό ελεγκτή σύμφωνα με τα ακόλουθα πρότυπα:

- τις Αναθέσεις Προσυμφωνημένων Διαδικασιών όπως έχουν εκδοθεί στο Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών (ΔΠΣΥ) 4400 (Αναθεωρημένο) από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (IAASB).
- τον Κώδικα Δεοντολογίας για τους Επαγγελματίες Λογιστές που έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (IESBA), συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων ανεξαρτησίας ελεγκτών.

11) Η δυνατότητα υποβολής αίτησης σε μία (1) από τις δύο (2) προσκλήσεις, ισχύει και για τον εταίρο;

Ναι, κάθε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει μόνο μία (1) αίτηση και για τις δύο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος είτε ως φορέας υλοποίησης έργου είτε ως εταίρος.

12) Υπάρχει υποχρεωτικός αριθμός δράσεων που θα πρέπει να υλοποιηθούν;

Οι προκαθορισμένες δράσεις, όπως αυτές έχουν οριστεί για την κάθε πρόσκληση, αντιστοιχούν στους προκαθορισμένους δείκτες αποτελέσματος που πρέπει να πετύχουν οι φορείς υλοποίησης έργων. Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των δράσεων. Όμως, οι υποψήφιοι πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον δύο από τους προκαθορισμένους δείκτες αποτελέσματος που αντιστοιχούν στο αποτέλεσμα που έχει επιλέξει πετύχει μέσω της αίτησής του. Εφόσον το επιθυμούν, οι υποψήφιοι μπορούν επίσης σε αιτιολογημένες περιπτώσεις να προσδιορίσουν επιπρόσθετους Δείκτες.

13) Πώς αποδεικνύει ένας φορέας ή εταίρος ότι λειτουργεί σύμφωνα με τις αξίες της Ε.Ε.;

Οι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης και ο εταίρος τους (αν υπάρχει) πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη δήλωση ακεραιότητας, υπόδειγμα της οποίας διατίθεται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης. Στην δήλωση αυτή ο φορέας υλοποίησης και ο εταίρος του (εάν υπάρχει), πιστοποιούν ότι καταστατικοί σκοποί τους, η άσκηση των δραστηριοτήτων τους και το προτεινόμενο προς επιχορήγηση έργο συμμορφώνονται απολύτως με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU VALUES) σχετικά με το κράτος δικαίου, τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ανθρώπινης ελευθερίας, της ανθρώπινης ισότητας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και της αποφυγής πάσης φύσεως διακρίσεων, αλλά και με τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα και την ισχύουσα νομοθεσία της Ε.Ε., τη διεθνή και την εθνική νομοθεσία περί δεοντολογικών αρχών. Επιπλέον, περαιτέρω έλεγχος θα πραγματοποιηθεί και στο καταστατικό του φορέα υλοποίησης και του εταίρου του (εάν υπάρχει) για να διαπιστωθεί ότι λειτουργούν σύμφωνα με τις αξίες της Ε.Ε.

14) Αν ένας φορέας ήδη συνεργάζεται με έναν ορκωτό λογιστή, θα μπορεί να συνεργαστεί μαζί του και για το συγκεκριμένο έργο;

Ναι. Μπορεί να συνεργαστεί με τον υφιστάμενο ορκωτό ελεγκτή που ήδη συνεργάζεται υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τηρηθεί οι κανόνες περί προμηθειών και ότι ο έλεγχος αφορά αποκλειστικά τον έλεγχο του επιχορηγούμενου έργου και όχι τον έλεγχο άλλων επιχορηγούμενων έργων ή των οικονομικών καταστάσεων του φορέα.

Ο έλεγχος θα διενεργείται σύμφωνα με τα ακόλουθα πρότυπα:

- τις Αναθέσεις Προσυμφωνημένων Διαδικασιών όπως έχουν εκδοθεί στο Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών (ΔΠΣΥ) 4400 (Αναθεωρημένο) από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (IAASB).
- τον Κώδικα Δεοντολογίας για τους Επαγγελματίες Λογιστές που έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (IESBA), συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων ανεξαρτησίας ελεγκτών.

15) Είναι δυνατή η επαναδιαπραγμάτευση του προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων;

Το έντυπο του προϋπολογισμού αποτελεί βασικό έγγραφο και πρέπει να κατατεθεί κατά το στάδιο υποβολής αίτησης για να θεωρείται η αίτηση του υποψηφίου επιλέξιμη. Δε δύναται στο στάδιο της αξιολόγησης της αίτησης να γίνει οποιαδήποτε τροποποίηση ή επαναδιαπραγμάτευση του προϋπολογισμού.

16) Χρειάζεται να έχουμε περισσότερες από μία προσφορές από ορκωτό λογιστή;

Εφόσον κρίνεται απαραίτητο α) από τις εσωτερικές διαδικασίες του φορέα σας περί προμηθειών / αναθέσεων ή β) από τους κανόνες περί προμηθειών/αναθέσεων του προγράμματος CERV να λάβετε περισσότερες από μία προσφορές, ναι πρέπει να λάβετε παραπάνω από μία προσφορές.

17) Πως υπολογίζουμε τη χιλιομετρική αποζημίωση για ταξίδια με ιδιωτικό όχημα στην Κύπρο;

Η χιλιομετρική αποζημίωση για ταξίδια με ιδιωτικό όχημα υπολογίζεται με βάση τις σχετικές οδηγίες στο Παράρτημα 1 (για Ελλάδα) και στο Παράρτημα 2 (για Κύπρο) των Οδηγιών προς Υποψήφιους για τις προσκλήσεις του προγράμματος.

18) Πώς θα υπολογίζεται το κόστος προσωπικού και πού θα αναφέρεται στον προϋπολογισμό;

Το κόστος του προσωπικού που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου και το οποίο θα πρέπει να συμπεριλάβετε αναλυτικά στον οικονομικό προϋπολογισμό του έργου θα πρέπει να υπολογιστεί με γνώμονα α) την αναλογία χρόνου που θα απαιτηθεί για κάθε ένα άτομο που θα απασχοληθεί για την υλοποίηση του έργου και β) το πραγματικό κόστος της μισθοδοσίας του κάθε ατόμου για το διάστημα υλοποίησης του έργου το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει τον μικτό μισθό, τις εργοδοτικές εισφορές, τα δώρα και τα επιδόματα.

19) Τι γίνεται με τον ΦΠΑ που εκπίπτει;

Ο ΦΠΑ που εκπίπτει δεν μπορεί να επιχορηγηθεί, συνεπώς δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και δεν πρέπει να τον συμπεριλάβετε στον οικονομικό προϋπολογισμό του έργου.

20) Σε περίπτωση συνεργασίας με εταίρο, θα υπάρχει υποχρεωτικό ποσοστό συμμετοχής;

Δεν υπάρχει υποχρεωτικό ποσοστό συμμετοχής για τον εταίρο.

21) Αν έχω έδρα στην Αθήνα, αλλά σχεδιάζω να υλοποιήσω δράσεις σε απομακρυσμένες περιοχές, αξιολογείται θετικά κατά τη διαδικασία αξιολόγησης;

Ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης αφορά τον υποψήφιο ή/και εταίρο να είναι οργανώσεις βάσης (grassroots), μικρές οργανώσεις ή οργανώσεις σε, απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές. Ωστόσο ενθαρρύνονται οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που θα υλοποιήσουν έργα σε αγροτικές ή/και απομακρυσμένες περιοχές ενθαρρύνονται να υποβάλουν αίτηση.

22) Μπορεί να υπάρχει άτυπη συνεργασία με έναν φορέα χωρίς να είναι εταίρος;

Ναι, οι άτυπες συνεργασίες επιτρέπονται.

23) Υπάρχει περιορισμός στον ετήσιο κύκλο εργασιών του οργανισμού που θα καταθέσει την αίτηση;

Δεν υπάρχει κάποιος περιορισμός. Σύμφωνα με την ενότητα 9.2.1 για να είναι επιλέξιμος ένας υποψήφιος φορέας υλοποίησης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καταθέσει οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον ένα (1) έτος ενώ επιλέξιμες θα είναι και μικρές¹ Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.

24) Μπορεί μια δράση να αφορά και την Ελλάδα και την Κύπρο (για παράδειγμα με ανταλλαγή καλλιτεχνών και ειδικών, δράσεις ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας ή και κάποια από κοινού online δράση;)

---

¹ Μία μικρή ΟΚοιΠ για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος είναι μια ΟΚοιΠ με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από €40.000

Μόνο οι δράσεις ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας (π.χ. η διοργάνωση study visit, webinar κλπ) μπορούν να υλοποιηθούν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι δαπάνες για την υλοποίησή τους θα συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό του φορέα υλοποίησης ή του εταίρου (σε περίπτωση που υπάρχει). Ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης αλλά και ο υποψήφιος εταίρος (σε περίπτωση που υπάρχει) θα πρέπει να έχουν έδρα στην Ελλάδα (αν η αίτηση υποβληθεί στην Ελλάδα) ή έδρα στην Κυπριακή Δημοκρατία (αν η αίτηση υποβληθεί στην Κύπρο) για να είναι επιλέξιμοι.

25) Θα μπορούσε ο εταίρος του έργου να σχετίζεται με τοπικές, περιφερειακές και εθνικές κυβερνήσεις;

Σύμφωνα με την ενότητα 9.2.2. του εγγράφου «Οδηγίες προς Υποψηφίους» επιλέξιμοι εταίροι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) με νομική υπόσταση στην Ελλάδα, οι οποίες εμπίπτουν στον ίδιο ορισμό και πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις με τους επιλέξιμους υποψηφίους φορείς υλοποίησης του άρθρου 9.2.1. Επομένως, για να είναι επιλέξιμος ένας εταίρος θα πρέπει να είναι ανεξάρτητος από τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές κυβερνήσεις, άλλες και δημόσιες αρχές και πολιτικά κόμματα.

26) Ο ορισμός του Νόμου 4873/2021 για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών δεν εξειδικεύει όσον αφορά τα παραρτήματα διεθνών οργανώσεων. Θα μπορούσε ένα διεθνής οργανισμός ή το ελληνικό παράρτημα αυτού να κάνει αίτηση στο πρόγραμμα;

Οι διεθνείς οργανισμοί και τα τυχόν παραρτήματα αυτών στην Ελλάδα δεν εμπίπτουν στον Νόμο 4873/2021 (σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα συστημένα με ειδικό νόμο, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα) και κατά συνέπεια δεν είναι επιλέξιμοι φορείς προς υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα.

27) Επιτρέπεται η υποβολή πρότασης τόσο στο πρόγραμμα BUILD όσο και σε άλλη πρόσκληση υποβολής προτάσεων που δημοσιεύει το πρόγραμμα CERV και συγχρηματοδοτείται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

Οι υποψήφιοι φορείς μπορούν να υποβάλουν αίτηση και σε άλλες ανοιχτές και διαθέσιμες προσκλήσεις του προγράμματος CERV που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση η εγκριθείσα αίτηση και οι περιλαμβανόμενες στον προϋπολογισμό της επιλέξιμες δαπάνες επιτρέπεται να επιχορηγούνται μόνο από ένα μόνο πρόγραμμα.

28) Γίνεται δεκτή η υπεργολαβία μεταξύ φορέα που είναι μη κερδοσκοπικός και θα υποβάλει την πρόταση ως βασικός φορέας υλοποίησης του έργου και Εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Α.Ε.) για την υλοποίηση μέρους του προτεινόμενου προς επιχορήγηση έργου;

Τυχόν συνεργασία με τη μορφή παροχής υπηρεσίας θα μπορεί να συμπεριληφθεί στις λοιπές άμεσες δαπάνες του έργου και για την επιλογή του παρέχοντος την υπηρεσία/εργασία αυτή θα πρέπει να τηρηθούν οι διαδικασίες προμηθειών που προβλέπουν η πρόσκληση και οι οδηγίες. Ωστόσο, ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων είναι η ικανότητα του υποψηφίου φορέα υλοποίησης να υλοποιήσει το έργο.

29) Θα μπορούσαμε να συμμετέχουμε στο πρόγραμμα στηριζόμενοι σε υπεργολαβίες όπως ήδη κάνουμε σε διάφορα άλλα προγράμματα π.χ. ΕΣΠΑ;

Τυχόν συνεργασία με τη μορφή παροχής υπηρεσίας θα μπορεί να συμπεριληφθεί στις λοιπές άμεσες δαπάνες του έργου και για την επιλογή του παρέχοντος την υπηρεσία/εργασία αυτή θα πρέπει να τηρηθούν οι διαδικασίες προμηθειών που προβλέπουν η πρόσκληση και οι οδηγίες. Ωστόσο, ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων είναι η ικανότητα του υποψήφιου φορέα υλοποίησης να υλοποιήσει το έργο.

30) Υπάρχει δυνατότητα συγχρηματοδότησης μέρος του υποψήφιου έργου από άλλους πόρους ή άλλα χρηματοδοτικά ταμεία;

Όλες οι δράσεις του υποψήφιου έργου θα χρηματοδοτηθούν εξ' ολοκλήρου από την επιχορήγηση που θα λάβει ο υποψήπιος φορέας υλοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος BUILD και θα πρέπει να είναι ανεξάρτητες από οποιαδήποτε άλλη χρηματοδότηση που λαμβάνει ο υποψήπιος εταίρος. Το ποσό της επιχορήγησης προέρχεται κατά 90% από Ευρωπαϊκούς πόρους και κατά 10% από πόρους του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του NGO Support Center.

31) Η συνεργασία με εταίρο, αξιολογείται θετικά κατά το στάδιο της αξιολόγησης;

Ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης είναι: «**Το έργο προωθεί τη συνεργασία & τις ανταλλαγές με άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.**» Αξίζει όμως να επισημανθεί ότι αξιολογείται η αιτιολόγηση της επιλογής συνεργασίας ή μη με εταίρο, καθώς και το αν ο ρόλος και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του εταίρου ορίζονται σαφώς και αιτιολογούνται στην αίτηση.

32) Τι θα ισχύει για φορείς που απασχολούν εξ' ολοκλήρου εθελοντές;

Ο υποψήπιος φορέας υλοποίησης καλείται να διασφαλίσει ότι η ομάδα έργου μπορεί να υλοποιήσει το έργο. Τα ονόματα και τα καθήκοντα των ατόμων της ομάδας έργου (ακόμα και αν είναι εθελοντές) πρέπει να αναγράφονται στον κατάλογο της ομάδας έργου του παραρτήματος 2 του εντύπου της αίτησης. Ωστόσο, ενώ οι εθελοντές μπορούν να συμβάλλουν σε ένα έργο, η συνεισφορά τους δεν μπορεί να αποτυπωθεί με οικονομικούς όρους και να αποτυπωθεί στον οικονομικό προϋπολογισμό, καθώς τις υπηρεσίες τους τις προσφέρουν εθελοντικά και δεν υπάρχει οικονομική συναλλαγή.

33) Σε περίπτωση που εγκριθεί πρόταση έργου από υποψήφιο φορέα υλοποίησης ο οποίος κατά την διαδικασία υποβολής δεν απασχολούσε μόνιμο προσωπικό, ο εν λόγω φορέας καλείται να προχωρήσει άμεσα στην πρόσληψη προσωπικού προσωρινής έστω απασχόλησης προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή πορεία υλοποίησης του έργου.

Είναι στην ευχέρεια του υποψήφιου φορέα υλοποίησης αν θα προσλάβει προσωπικό για την υλοποίηση του έργου ή όχι. Σε κάθε περίπτωση ο υποψήπιος καλείται να διασφαλίσει ότι θα υπάρχει η κατάλληλη ομάδα που θα μπορεί να υλοποιήσει το έργο. Τα ονόματα και τα καθήκοντα των ατόμων της ομάδας έργου πρέπει να αναγράφονται στον κατάλογο της ομάδας έργου του παραρτήματος 2 του εντύπου της αίτησης.

34) Τι είναι το κόστος απόσβεσης και πως υπολογίζεται στο Έντυπο Προϋπολογισμού;

Από την βιβλιογραφία προκύπτει πως η απόσβεση είναι «η μείωση της αξίας ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου από τη φθορά που υπέστη αυτό, είτε λόγω της παρόδου του χρόνου (χρονική φθορά), είτε λόγω της χρήσεως (λειτουργική φθορά)». Περισσότερα για την απόσβεση μπορείτε να μάθετε από τον λογιστή ή τον φορολογικό σας σύμβουλο.

Στον προϋπολογισμό υπολογίζεται αναλογικά επί της αξίας του παγίου που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου σύμφωνα με τα ποσοστά αποσβέσεων, όπως αυτά ορίζονται για την Ελλάδα στο άρθρο 24 του Ν.4172/13 καθώς και στο άρθρο 18 του Ν.4308/14. Στην Κύπρο, τα ποσοστά αποσβέσεων ορίζονται από τις Κυπριακές Φορολογικές Αρχές. Για την Κύπρο μπορείτε να ανατρέξετε στο Παράρτημα 3 «Ποσοστά απόσβεσης σε δαπάνες αγοράς εξοπλισμού» στο έντυπο Οδηγίες προς υποψηφίους.

35) Πανεπιστήμιο ή κάποιος δημόσιος φορέας όπως η ΔΥΠΑ μπορούν να συμμετάσχουν ως εταίροι;

Σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας του προγράμματος, επιλέξιμοι εταίροι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ορίζονται στον σχετικό Νόμο 4873/2021: σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο. Επομένως, Πανεπιστήμια ή άλλοι δημόσιοι φορείς δεν μπορούν να συμμετέχουν στο έργο ως εταίροι.

36) Έξοδα ενοικίου και utilities σαν γενικά έξοδα απαραίτητα για την υλοποίηση του έργου και σε ποσό ίσο με το 7% της συνολικής επιχορήγησης, θεωρούνται επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες;

Οι έμμεσες δαπάνες δεν απαιτούν τεκμηρίωση. Θεωρείται όμως ότι οι έμμεσες δαπάνες καλύπτουν κατ' αναλογία τα λειτουργικά κόστη του οργανισμού, στα οποία περιλαμβάνονται και τα κόστη που αναφέρονται στο ερώτημά σας.

37) Στο κόστος προσωπικού, συμπεριλαμβάνεται το κόστος μισθοδοσίας λογιστή (επιχορηγήσεις μέχρι 30,000€) εφόσον εργάζεται στον φορέα το διάστημα υλοποίησης του έργου και κρίνεται απαραίτητος για τη σύνταξη οικονομικών εκθέσεων και την εσωτερική λογιστική λειτουργία;

Εφόσον είναι υπάλληλος στον φορέα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ναι, μπορεί να συμπεριληφθεί κατ' αναλογία για τον χρόνο που θα απασχοληθεί στην υλοποίηση του έργου.

38) Το προσωπικό μας (που απασχολείται part time στον φορέα μας) αμείβεται από το Υπ. Υγείας, βάσει του ενιαίου μισθολογίου, και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν δώρα και επιδόματα. Αν συμπεριληφθούν κάποιιοι από το προσωπικό μας στην πρότασή μας, τότε δεν θα πρέπει να υπολογιστούν επιδόματα και δώρα, αλλά να εφαρμοστούν οι διατάξεις του ενιαίου μισθολογίου. Είστε σύμφωνοι με αυτό;

Εφόσον το προσωπικό αμείβεται από άλλο φορέα δεν μπορεί να συμπεριληφθεί το κόστος της μισθοδοσίας τους ως κόστος για το προς επιχορήγηση έργο καθώς αυτό θα θεωρηθεί διπλή χρηματοδότηση.

39) Πόσο υποχρεωτική είναι η τήρηση του αριθμού των λέξεων που υπάρχει στην αίτηση; Για παράδειγμα η παράγραφος 1.1 Περίληψη του έργου στα Ελληνικά επειδή περιλαμβάνει αρκετά υπο-ερωτήματα και επιτρέπει έως 300 λέξεις, θα μπορούσε να αυξηθεί ο αριθμός των λέξεων έως 550-600 ή η μη τήρηση του αριθμού των λέξεων αξιολογείται αρνητικά.

Τα όρια των λέξεων οφείλουν να τηρούνται στο πλαίσιο της αξιοκρατικής και ομαλής διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων.

40) Σε περίπτωση που 2 φορείς (ο ένας με έδρα στην Ελλάδα και ο άλλος με έδρα στην Κύπρο), που πληρούν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας, επιθυμούν να υποβάλουν από κοινού πρόταση έργου, παρακαλώ διευκρινίστε τα ακόλουθα ερωτήματα:

- **Είναι επιλέξιμο ένα τέτοιο εταιρικό σχήμα ή όχι? Εάν ναι, μία τέτοια συνεργασία προσδίδει θετικό πλεονέκτημα κατά την αξιολόγηση της πρότασης?**
- **Ποιος από τους δυο φορείς υποβάλει την αίτηση? Στην περίπτωση μεταφοράς τεχνογνωσίας την υποβάλει ο εταίρος με την τεχνογνωσία προς μεταφορά ή δεν παίζει ρόλο.**
- **Υπάρχει η δυνατότητα να υποβάλει ο κάθε εταίρος στη χώρα του για συνδεδεμένη πρόταση?**
- **Εφόσον η πρόταση υποστηρίζεται ως δράση και από δημόσιο φορέα (έναν στην κάθε χώρα) ως προς το βαθμό σημαντικότητας και επίπτωσής της στην ομάδα στόχου, είναι απαραίτητη η προσκόμιση κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης και Letter of Support των εθνικών δημοσίων φορέων?**

Δεν επιτρέπεται η σύμπραξη μεταξύ φορέων διαφορετικών χωρών για την υλοποίηση ενός έργου και επομένως δεν θα είναι επιλέξιμο ένα έργο που το εταιρικό του σχήμα θα αποτελείται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών από διαφορετικές χώρες (Ελλάδα, Κύπρος). Το πρόγραμμα λειτουργεί με αυτοτέλεια ως προς την υλοποίηση του σε κάθε χώρα. Οι υποψήφιοι φορείς θα πρέπει να έχουν έδρα στην Ελλάδα (αν η αίτηση υποβληθεί στην Ελλάδα) ή έδρα στην Κυπριακή Δημοκρατία (αν η αίτηση υποβληθεί στην Κύπρο) για να είναι επιλέξιμοι. Οι δράσεις ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας (π.χ. η διοργάνωση study visit, webinar κλπ) μπορούν να υλοποιηθούν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι δαπάνες για την υλοποίησή τους θα συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό του φορέα υλοποίησης ή του εταίρου (σε περίπτωση που υπάρχει).

Τα δικαιολογητικά τα οποία καλούνται οι υποψήφιοι φορείς να υποβάλλουν κατά την διαδικασία της αίτησης είναι συγκεκριμένα και βρίσκονται στον Κατάλογο Απαιτούμενων Εγγράφων στην Ενότητα 7 του εντύπου "Οδηγίες προς Υποψηφίους". Δεν προβλέπεται η υποβολή άλλων εγγράφων πέραν όσων καταγράφονται στον συγκεκριμένο κατάλογο σε περιπτώσεις συνεργασίας όμως και εφόσον υπάρχει σχετική επιστολή υποστήριξης θα μπορούσε να αναφερθεί στην αίτηση και να προσκομισθεί μαζί με τα υπόλοιπα απαιτούμενα έγγραφα.

41) Θα θέλαμε διευκρινήσεις σχετικά με την περίπτωση συνεργασίας με ΟΚΠ από άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για δράσεις ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας. Ειδικότερα:

- **Που θα αναφέρεται η συνεργασία αυτή στην αίτηση;**
- **Πως θα αποδεικνύεται η συνεργασία αυτή, ώστε να προσμετρηθεί και στην βαθμολογία των κριτηρίων αξιολόγησης; Απαιτούνται κάποια δικαιολογητικά από την ΟΚΠ από άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. και εάν ναι, ποια είναι αυτά και που θα αναρτηθούν, καθώς δεν προβλέπονται στον κατάλογο ελέγχου των απαιτούμενων εγγράφων της αίτησης.**
- **Πως θα αναφέρεται στον προϋπολογισμό στην υποκατηγορία ταξίδια; Π.χ. στην περίπτωση ενός exchange visit X ατόμων από**

**Ελλάδα προς Χ κράτος-μέλος υπάρχει η επιλογή φορέας/εταίρος.
Εάν καλέσουμε στην Ελλάδα Χ άτομα από το κράτος-μέλος πως θα
το αναγράψουμε στον προϋπολογισμό;**

Στην αίτηση υπάρχει το πεδίο 5.2 στο οποίο μπορείτε να περιγράψετε πώς ενισχύεται το προτεινόμενο έργο από συνεργασίες συμπεριλαμβανομένων των συνεργασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αναφορά όμως μπορεί να γίνει και σε άλλα σχετικά σημεία της αίτησης, όπως στις δράσεις ή στην ενότητα περιγραφή του έργου. Για την επαλήθευση της συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών ή εγγράφων. Αρκεί η σαφής αποτύπωση της συνεργασίας στο έντυπο της αίτησης. Αναφορικά με τον προϋπολογισμό, αντίστοιχες δράσεις (ταξίδια προς Ελλάδα ατόμων από άλλα κράτη-μέλη) θα πρέπει να καταγραφούν στην κατηγορία λοιπές άμεσες δαπάνες του προϋπολογισμού με αναλυτική περιγραφή και ανάλυση υπολογισμών. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ανώτατα ημερήσια κόστη διαμονής, διατροφής και μετακινήσεων όπως αυτά περιγράφονται στις οδηγίες στην κατηγορία ταξίδια καθώς εφαρμόζονται και σε αυτή την περίπτωση.

42) Σχετικά με τις δημοσιεύσεις λαμβάνουμε υπόψη μόνο δημοσιεύσεις σε εξωτερικά μέσα (πχ εφημερίδες ηλεκτρονικά περιοδικά κτλ) ή και press releases και newsletters ή και posts σε social media των συμμετεχόντων οργανισμών;

Ο δείκτης των δημοσιεύσεων αφορά τις δημοσιεύσεις σε εξωτερικά μέσα και όχι τα posts σε social media ή τα newsletters, τα οποία αφορούν τις δράσεις επικοινωνίας του έργου.

43) Η προκαταβολή 50% επί του συνολικού προϋπολογισμού στην αρχή του έργου, αφορά έργα 6μηνης διάρκειας μέχρι 30.000€;

Η προκαταβολή 50% επί του συνολικού προϋπολογισμού αφορά όλα τα έργα ανεξαρτήτως χρονικής διάρκειας και τελικού επιχορηγούμενου ποσού.

44) Εταίρος μπορεί να είναι δημόσιος ή δημοτικός φορέας; Αν για παράδειγμα δράσεις ευαισθητοποίησης τελούν υπό την αιγίδα του Δήμου, είναι αποδεκτό ως μορφή άτυπης συνεργασίας;

Σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας του προγράμματος, επιλέξιμοι εταίροι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ορίζονται στον σχετικό Νόμο 4873/2021: σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο. Επομένως, δημόσιοι ή δημοτικοί φορείς δεν μπορούν να συμμετέχουν στο έργο ως εταίροι. Παρόλο αυτά, η υλοποίηση δράσεων υπό την αιγίδα δημόσιου φορέα είναι επιτρεπτή υπό την προϋπόθεση ότι αφορά σε υποστήριξη συγκεκριμένων και μεμονωμένων δράσεων του έργου χωρίς να υπάρχει συμμετοχή στον προϋπολογισμό του έργου.

45) Αναφορικά με τα οικονομικά συνοδευτικά έγγραφα που ζητούνται, οι οικονομικοί απολογισμοί πρέπει να είναι 2020 2021 ή 2021 2022. Επίσης οι προϋπολογισμοί ποιων ετών πρέπει να είναι;

Σύμφωνα με τις οδηγίες προς υποψηφίους, καλείστε να καταθέσετε οικονομικά στοιχεία των τελευταίων δυο ετών (2021-2022) εκτός αν ο αιτών έχει ιδρυθεί ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης οπότε και θα υποβάλει οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον ένα έτος. Οι προϋπολογισμοί θα αφορούν το προηγούμενο και το τρέχον έτος.

- 46) Στις οδηγίες προς υποψηφίους BUILD και στο αρχείο με τις Συχνές Ερωτήσεις αναφέρετε ότι “ο ΦΠΑ που εκπίπτει δεν μπορεί να επιχορηγηθεί, συνεπώς δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και δεν πρέπει να τον συμπεριλάβετε στον οικονομικό προϋπολογισμό του έργου.” Θα θέλαμε μια περαιτέρω επεξήγηση σε σχέση με το τι σημαίνει πρακτικά αυτό στον τρόπο που υπολογίζουμε τις δαπάνες κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού αλλά και σε περίπτωση έγκρισης του έργου. Δηλαδή, οποιαδήποτε δαπάνη έχει ΦΠΑ που εκπίπτει την προϋπολογίζουμε ως καθαρό ποσό στον προϋπολογισμό που ετοιμάζουμε; Και σε περίπτωση έγκρισης του έργου, στον οικονομικό απολογισμό θα συμπεριλαμβάνουμε μόνο το καθαρό ποσό του παραστατικού;**

Ναι, σε αυτή την περίπτωση τα ποσά που θα συμπεριληφθούν στον προϋπολογισμό και στον απολογισμό θα είναι τα καθαρά ποσά χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η αξία ΦΠΑ επί των παραστατικών.

- 47) Στο έντυπο προϋπολογισμού, ποια είναι η διαφορά μεταξύ των επαγγελματιών και των υπαλλήλων στο φύλλο προσωπικού; Σε ποια κατηγορία εμπίπτουν οι ακόλουθοι: πάροχοι υπηρεσιών (π.χ. γραφίστας, σχεδιαστής ιστοσελίδων, ηθοποιός, τεχνική υποστήριξη για μια παράσταση, ομιλητές σε εκδηλώσεις) αλλά και υπάλληλοι του επιχορηγούμενου που αμείβονται μηνιαίως (π.χ. συντονιστής έργου, διευθυντής έργου κ.λπ.)**

Στο έντυπο του προϋπολογισμού, οι δαπάνες για υπαλλήλους (ή ισοδύναμα) είναι επιλέξιμες ως δαπάνες προσωπικού, εφόσον πληρούν τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και αφορούν προσωπικό που εργάζεται για τον επιχορηγούμενο οργανισμό βάσει σύμβασης εργασίας (ή ισοδύναμης πράξης διορισμού) και έχει ανατεθεί στη δράση. Πρέπει να περιορίζονται σε μισθούς, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρους και άλλες δαπάνες που συνδέονται με την αμοιβή, εφόσον προκύπτουν από την εθνική νομοθεσία ή τη σύμβαση εργασίας (ή ισοδύναμη πράξη διορισμού).

Δαπάνες για φυσικά πρόσωπα (επαγγελματίες) είναι οι δαπάνες για άτομα που εργάζονται με απευθείας σύμβαση εκτός από σύμβαση εργασίας και οι δαπάνες για αποσπασμένα άτομα από ΟΚοιΠ έναντι αμοιβής, εφόσον έχουν ανατεθεί στη δράση, πληρούν τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και α) εργάζονται υπό συνθήκες παρόμοιες με εκείνες ενός μισθωτού (ιδίως όσον αφορά τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας, τα καθήκοντα που εκτελούνται και τους χώρους όπου εκτελούνται) και β) το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον επιχορηγούμενο (εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά).

Σημείωση για την Κύπρο: Στον πίνακα του προϋπολογισμού (φύλλο δαπάνες προσωπικού) δεν είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνεται πάντοτε ο ΦΠΑ ή το κόστος ασφάλισης για τα φυσικά πρόσωπα (επαγγελματίες). Οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών για την υλοποίηση του έργου (αμοιβές γραφίστα, web designer, τεχνικές ανάγκες κ.λπ.) εμπίπτουν στην κατηγορία προϋπολογισμού "Λοιπές δαπάνες" και πρέπει να υπολογίζονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες.

- 48) Εάν ένας οργανισμός (με έδρα την Κύπρο) δεν έχει υπαλλήλους, πρέπει ο οργανισμός να εγγραφεί στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως εργοδότης στην Κύπρο;**

Στην Κύπρο, εάν ένας οργανισμός δεν έχει υπαλλήλους με σύμβαση εργασίας, δεν χρειάζεται να προσκομίσει αποδεικτικό εγγραφής στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ωστόσο, ο αιτητής και ο εταίρος (εάν υπάρχει) θα πρέπει να υποβάλουν ως υποστηρικτικό έγγραφο μαζί με την αίτηση, επιστολή υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό του, στην οποία να δηλώνεται εάν ο οργανισμός είναι εγγεγραμμένος ή όχι στον Επίτροπο Φορολογίας και στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

49) Παρακαλώ διευκρινίστε τα πιο κάτω σε σχέση με τους οικονομικούς ελέγχους που ζητάτε για τον προϋπολογισμό της οργάνωσης “Να έχουν την δυνατότητα να καταθέσουν οικονομικά στοιχεία για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών (ημερολογιακού έτους)”

- Αυτοί οι 12 μήνες πρέπει να είναι απαραίτητα το τελευταίο οικονομικό έτος, δηλ. 2022;
- Η προθεσμία για υποβολή των οικονομικών εκθέσεων είναι η ίδια με την προθεσμία υποβολής της πρότασης, δηλαδή είναι παράρτημα της αίτησης;
- Εάν δεν είναι έτοιμη η λογιστική έκθεση για το 2022, μπορεί να υποβληθεί η έκθεση για το 2021, νοουμένου ότι θα υποβληθεί η έκθεση για το 2022 σε μεταγενέστερο στάδιο;

Εάν ο υποψήφιος φορέας έχει ιδρυθεί ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (και μόνο σε αυτή την περίπτωση), θα πρέπει να υποβάλει, μεταξύ άλλων, μαζί με την αίτησή του, οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον το τελευταίο έτος, δηλαδή για ημερολογιακό διάστημα ενός έτους. Στις λοιπές περιπτώσεις, οι υποψήφιοι φορείς θα πρέπει να υποβάλουν σαν υποστηρικτικά έγγραφα οικονομικά στοιχεία των δύο τελευταίων ετών.

Συγκεκριμένα, για την **Κύπρο**:

- Εάν ο φορέας ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές: την τελευταία σχετική έκθεση ελέγχου (του 2022) συνοδευόμενη από τα οικονομικά στοιχεία και τις σημειώσεις επί των οικονομικών στοιχείων.
- Εάν ο φορέας δεν ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές: τους οικονομικούς απολογισμούς των τελευταίων δύο ετών, υπογεγραμμένους από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα.
- Τα οικονομικά στοιχεία των φορέων δεν αποτελούν παράρτημα της αίτησης αλλά υποστηρικτικά έγγραφα τα οποία πρέπει να υποβληθούν μαζί με την αίτηση πριν την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων.
- Οι φορείς που ελέγχονται από ορκωτούς λογιστές πρέπει να υποβάλουν την τελευταία σχετική έκθεση ελέγχου, δηλαδή αυτή του 2022, ως υποστηρικτικό έγγραφο μαζί με την αίτησή τους. Οι υποψήφιοι θα έχουν προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών για να υποβάλουν τα υποστηρικτικά έγγραφα που τυχόν δεν έχουν προσκομίσει, έπειτα από υπόδειξη του Ιδρύματος Μποδοσάκη (Ελλάδα) ή του Κέντρου Στήριξης ΜΚΟ (Κύπρος).

50) Αντιλαμβανόμαστε ότι δεν μπορούμε να έχουμε εταίρο, οργάνωση η οποία δεν έχει έδρα στην Κύπρο. Μπορούμε να έχουμε ως external assistance (αυτό που λέει service contract) - δηλαδή θα κάνουμε συμβόλαιο subcontractor με οργάνωση του εξωτερικού (από χώρα της ΕΕ) για το χρόνο τους και να κάνουν μια συγκεκριμένη δουλειά για το έργο στη διάρκεια του συμβολαίου;

Υπηρεσίες για την υλοποίηση του έργου μπορούν να παρασχεθούν και από φορείς (που παρέχουν υπηρεσίες) εκτός της χώρας που είναι η έδρα του φορέα υλοποίησης. Για την παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να υπάρχει η σχετική υπογεγραμμένη σύμβαση παροχής υπηρεσιών και να έχουν τηρηθεί οι κανόνες επιλεξιμότητας καθώς και τα όρια περί προμηθειών. (Οδηγίες προς Υποψηφίους, σελ. 28).

51) Μπορούμε να προτείνουμε στην αίτηση μας δράσεις οι οποίες πραγματοποιούνται σε χώρους που βρίσκονται εντός της «νεκρής ζώνης» στην Κύπρο;

Καθώς η «νεκρή ζώνη» τελεί υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι επιλέξιμη τοποθεσία για την υλοποίηση δράσεων σε προτάσεις που υποβάλλονται στην Κύπρο στο πλαίσιο των ανοικτών προσκλήσεων του προγράμματος BUILD.

52) Μπορούμε να λάβουμε χρηματοδότηση για έργο το οποίο θα υλοποιηθεί πριν το Φεβρουάριο 2024 και συγκεκριμένα τον Οκτώβριο 2023;

Όχι. Τα έργα που θα επιχορηγηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος BUILD αναμένεται να ξεκινήσουν την υλοποίησή τους το 2024 (Φεβρουάριος-Μάρτιος) με δεδομένο πως η διαδικασία αξιολόγησης θα ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο 2023.

53) Αποτελεί προϋπόθεση η ΜΚΟ μας να είναι εγγεγραμμένη ως φορέας στη Δημόσια Βάση Δεδομένων Ο.Κοι.Π. ή/και στο Ειδικό Μητρώο Ο.Κοι.Π. του Νόμου 4873/2021;

Δεν υπάρχει αυτή η προϋπόθεση. Για την Ελλάδα, επιλέξιμοι υποψήφιοι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ορίζονται στον σχετικό Νόμο 4873/2021: σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο

54) Πως αποδεικνύεται το κριτήριο αξιολόγησης "Οργανωτική ικανότητα & τεχνογνωσία";

Στην ενότητα 2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ του εντύπου της αίτησης, υπάρχουν ειδικά πεδία όπου οι υποψήφιοι φορείς πρέπει να περιγράψουν την προηγούμενη εμπειρία τους καθώς και να δώσουν πληροφορίες για την οργανωτική και λειτουργική τους δομή και σύσταση (αριθμό αμειβόμενου προσωπικού, κύκλο εργασιών, έργα που έχουν υλοποιηθεί κλπ) και στο παράρτημα 2 οι υποψήφιοι πρέπει να συμπληρώσουν τον πίνακα με την ομάδα έργου.

55) Η υπαγωγή ενός έργου στο πρόγραμμα BUILD αποκλείει τη χρηματοδότησή του και από άλλες πηγές (πχ χορηγίες);

Όλες οι δράσεις του υποψήφιου έργου θα χρηματοδοτηθούν εξ' ολοκλήρου από την επιχορήγηση που θα λάβει ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης στο πλαίσιο του προγράμματος BUILD και θα πρέπει να είναι ανεξάρτητες από οποιαδήποτε άλλη χρηματοδότηση που λαμβάνει ο υποψήφιος φορέας. Το ποσό της επιχορήγησης προέρχεται κατά 90% από Ευρωπαϊκούς πόρους και κατά 10% από πόρους του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του NGO Support Center.

56) Επιθυμούμε να καλέσουμε ευρωπαϊκό φορέα στην Ελλάδα στο πλαίσιο δράσης ανταλλαγής καλών πρακτικών. Αντιλαμβανόμαστε ότι στην κατηγορία Κόστος ταξιδιών εμπίπτουν ταξίδια αποκλειστικά του φορέα

υλοποίησης ή τους εταίρου. Σε ποια κατηγορία θα μπορούσαμε να εντάξουμε το κόστος ταξιδιού του ευρωπαϊκού φορέα;

Οι δαπάνες αυτές θα ενταχθούν στην κατηγορία λοιπές άμεσες δαπάνες με αιτιολόγηση και τηρώντας τα όρια ταξιδίων που έχουμε θέσει για το πρόγραμμα.

57) Θα μπορούσε το έργο να είναι «Βελτίωση λειτουργικής ικανότητας» της ΜΚΟ μας;

Στο πλαίσιο του προγράμματος BUILD θα προσφερθούν σε όλους τους φορείς που θα λάβουν επιχορήγηση εκπαιδευτικά εργαστήρια ανάπτυξης ικανοτήτων καθώς και οργανωσιακής ανάπτυξης, θεματικά εκπαιδευτικά σεμινάρια για τις αξίες της Ε.Ε. καθώς και υπηρεσίες επαγγελματικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων mentoring, executive coaching και συμβουλευτικών υπηρεσιών σε νομικά και φορολογικά ζητήματα. Στόχος των έργων που θα επιχορηγηθούν είναι η προώθηση των σκοπών και προτεραιοτήτων που ορίζονται σε κάθε πρόσκληση και αφορούν την προάσπιση και διάδοση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά κατοχυρώνονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

58) Σύμφωνα με την πρόσκληση 1 του Build , οι αιτήσεις θα υποβάλλονται μόνο ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος. Επειδή στην εισαγωγική φόρμα υπάρχουν κάποια πεδία που πρέπει να συμπληρωθούν για να δημιουργηθεί στην συνέχεια η αίτηση, παρακαλώ ενημερώστε μας εαν αυτά τα πεδία μπορούν να τροποποιηθούν στην συνέχεια, δηλαδή μετά τη δημιουργία της αίτησης και πριν την υποβολή.

Ναι, τα πεδία αυτά μπορούν να τροποποιηθούν και να επεξεργαστούν πριν την οριστική υποβολή της αίτησης.

59) Σχετικά με τον φάκελο αίτησης στο πλαίσιο της πρόσκλησης BUILD, φορέας που έχει πρόσφατα υποβάλει αίτημα μεταφοράς έδρας, αλλά η διαδικασία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, μπορεί να επισυνάψει το αίτημα ως τεκμήριο της νέας έδρας;

Ναι, αρκεί η επισύναψη του αιτήματος .

60) Προσδιορισμός ομάδων στόχου. Σε αυτό το πεδίο αναφέρουμε ποιο κοινό στοχεύουμε να ευαισθητοποιήσουμε και να εκπαιδεύσουμε άμεσα με τις δράσεις που σχεδιάζουμε να υλοποιήσουμε ή το κοινό που στοχεύουμε να ωφεληθεί έμμεσα?

Μπορείτε να περιγράψετε τόσο τις άμεσες όσο και τις έμμεσες ομάδες-στόχου.

61) α. Στην περίπτωση που επιλέξουμε τον Προκαθορισμένο Δείκτη “Αριθμός δράσεων/εκστρατειών ευαισθητοποίησης” στην τιμή στόχο συμπεριλαμβάνουμε τις δράσεις που θα υλοποιήσουμε εμείς στο πλαίσιο του έργου και τις δράσεις που πρόκειται να παρακολουθήσουμε από άλλους φορείς και ΟΚοιΠ στο πλαίσιο του έργου;

β. Στην περίπτωση που επιλέξουμε τον Προκαθορισμένο Δείκτη “Αριθμός νέων εργαλείων για την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των αξιών και των δικαιωμάτων της Ε.Ε.” τα νέα εργαλεία που μοιραζόμαστε ή που

αποκτούμε από study visits πως αποδεικνύονται/καταγράφονται; Αρκεί για παράδειγμα αναφορά ότι υλοποιήσαμε σεμινάριο εκπαίδευσης στις Αρχές του Καθολικού Σχεδιασμού και μια έκθεση απόκτησης γνώσεων από το study visit του τύπου εκπαιδευτήκαμε σε αυτό το νέο εργαλείο; Και σε αυτό το σημείο επίσης, μετράμε τα εργαλεία/καλές πρακτικές που θα μοιραστούμε κατά τις δράσεις εκπαίδευσης εμείς καθώς και τα νέα εργαλεία που ευελπιστούμε να αποκτήσουμε από study visits ή μόνο όσα θα μοιραστούμε εμείς μέσω δράσεων;

Κάθε έργο πρέπει να πετύχει, μέσω των δράσεων, του ένα από τα προκαθορισμένα αποτελέσματα που ταυτίζεται με την αντίστοιχη πρόσκληση. Ανάλογα με την επιλογή του Αποτελέσματος για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση (Αποτέλεσμα 1 ή Αποτέλεσμα 2) θα πρέπει να επιλέξετε τουλάχιστον δυο από τους προκαθορισμένους δείκτες αποτελεσμάτων, να υποδείξετε μία τιμή - στόχο που θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω του έργου και να υποδείξετε ποιες δράσεις συντελούν στην επίτευξη κάθε δείκτη αποτελέσματος. Οι δείκτες μετρούν νέες δράσεις και παραδοτέα που δημιουργηθούν/σχεδιαστούν/διαδοθούν στο πλαίσιο του έργου που πρόκειται να υλοποιήσετε.

62) Για την πραγματοποίηση των πληρωμών, εφόσον δεν υπάρχει ρευστότητα/ άλλη ταυτόχρονη δραστηριότητα στην ΑΜΚΕ μας, και εφόσον εξαντλήσουμε το ποσό της προκαταβολής, αλλά υπάρχουν αμοιβές/δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν, μπορούμε να λάβουμε τα ποσά που χρειαζόμαστε και πάλι προϋπολογιστικά;

Σύμφωνα με την ενότητα 12.1 [Οδηγίες προς Υποψηφίους](#), στις ειδικές περιπτώσεις που ο φορέας υλοποίησης Έργου αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, θα υποβάλλεται άμεση οικονομική έκθεση που θα περιλαμβάνει πρόβλεψη για την εναπομένουσα περίοδο υλοποίησης του έργου. Θα θέλαμε να σημειώσουμε πως ο φορέας υλοποίησης θα πρέπει να συνυπολογίσει ότι το 10% επί των επιλέξιμων δαπανών κάθε αναφοράς θα παρακρατείται από την πληρωμή και θα αποδοθεί ως τελική πληρωμή με την έγκριση των τελικών αναφορών. Αυτό συνεπάγεται ότι ο φορέας θα πρέπει να προβλέψει να έχει διαθέσιμο τουλάχιστον 10% του ποσού της χρηματοδότησης.

63) Επιτρέπεται η συμμετοχή ενός φορέα και στις δυο προσκλήσεις του προγράμματος έστω και με διαφορετικούς ρόλους, δηλαδή στην μια ως εταίρος και στην άλλη ως φορέας υλοποίησης;

Όπως αναφέρεται ρητά στην ενότητα 9.2.3 (Επιλέξιμες Αιτήσεις) στις [Οδηγίες προς Υποψηφίους](#), κάθε υποψήφιος οργανισμός, μπορεί να υποβάλει **μόνο μία (1) αίτηση**, συμμετέχοντας είτε ως υποψήφιος φορέας υλοποίησης είτε ως εταίρος και **μόνο σε μία (1)** από τις δύο (2) προσκλήσεις. Εξαιρέσεις δεν θα γίνονται δεκτές σε καμία περίπτωση για λόγους αξιοκρατίας και διαφάνειας ενώ η μη συμμόρφωση της αίτησης με τα κριτήρια που έχουν οριστεί στην πρόσκληση και στις συναφείς οδηγίες θα οδηγήσει σε απόρριψη αυτής.

Τελευταία ενημέρωση: 11 Ιουλίου 2023 (ερωτήσεις 52 έως τέλος)